

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. II. Infiniti Proprietates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

quam dabitur dies ultimus, hæ poenæ in ratione durationis sunt aliquid infinitum. Infinitum aliud dicitur simplex nullis constans partibus, aliud compositum. Simplex aliud est secundum essentiam in omni perfectionum genere, qualis est Deus; aliud secundum quid in aliquo duntaxat perfectionum genere, qualis esset Angelus infinite sapiens. Compositum consideratur tripliciter, nimirum in numero, extensione, & intensione: uti esset numerus hominum infinitus, vel linea infinite extensa, aut ignis infinite calidus.

Denique aliud est infinitum Categorematicum, aliud Syncategorematicum: illud dicitur infinitum actu, istud potentiâ. Infinitum autem actu dicitur illud, quod actu in se habet infinitudinem, vel saltem successivè habuit positam verè extra suas causas: ut si nunc existerent infiniti Angeli, si mundus durâset ab æterno. Infinitum syncategorematicum e contra est illud, quod secundum id, quod habet actu, vel aliquando habuit, est finitum; infinitum autem secundum id, quod habet in potentia, in quantum nimirum partibus jam positis extra suas causas, successivè possunt addi plures & plures in infinitum. Sic si generationes hominum, quæ initium aliquando habuerunt, atque adeò sunt finitæ actu, nullum essent habituræ finem, futuri essent homines syncategorematicè infiniti, quia quotcunque actu positis, semper plures & plures essent superaddendi in infinitum.

§. II.

Infiniti Proprietates.

Prima est, quòd finitum finito finities additum non faciat infinitum; quia nempe totum conflatum haberet finem. 2. est, quòd facta quacunque deductione finita ab aliquo infinito, id quod manet semper est infinitum, quia adhuc caret fine. 3. est, ut repugnet numerus finitus finitorum maximus, quia cuicunque numero finito potest addi unitas; ergo potest fieri major, nec tamen erit infinitus, quia finitum additum finito non facit infinitum. 4. est, non posse dari numerum infinitum, qui præcisè habeat infinitas unitates, sed debere unumquodque infinitum continere infinities quemcunque numerum finitum, puta infinitos binarios, centenarios, millenarios, &c. si enim myriades, v. g. sunt solum finitæ, tunc ex finito finities sumpto resultabit infinitum, quod prius ostendimus impossibile. 5. quòd infinitum non possit esse terminis clausum: nam in extensione, v. g. palmi omnes intermedii, neque distarent ab extremis infinite, ut patet in contiguis; neque omnes finite, aliàs ex duobus finitis fieret infinitum; neque aliqui finite & alii infinite, sic enim, ubi desinerent finite distantes, daretur numerus finitus maximus, quod repugnat. 6. Quòd infinitum in magnitudine nullius figuræ capax sit: figura enim est terminatio quantitatis; figuratum verò, quod est undique terminatum; cum ergo infinito repugnet omnis terminus, consequenter nec erit capax ullius figuræ, nec quadratæ, nec rotundæ, nec &c. Hinc laudatur illud antiqui Philosophi dictum, quod in audaci sua Mathesi refert Caramuel, nempe: *DEUS est sphaera intellectualis, cujus centrum ubique, circumferentia nusquam.*

7. Est, quòd finiti ad infinitum nulla sit proportio, uti habet commune axioma apud Sapientes: & ratio est, quia illa tantum habent proportionem ad invicem, quorum unum aliquoties multiplicatum potest æquare aut excedere alte-

alterum ; sed finitum quantumcunque multiplicetur, neque unquam æquabit, neque excedet infinitum : ergo nullam habet proportionem ad infinitum. 8. Juxta communem est, quod unum infinitum non possit esse majus altero ; nam ex proprietate 4. omne infinitum debet in se continere infinites omnes numeros finitos possibiles, infinitos millones & millones millionum : ergo nullum altero majus aut minus est : quod confirmatur ratione Scoti ; nam minus est, quod exceditur : nullum infinitum potest excedi : excedi enim est pertingere ad certum terminum & mensuram, ultra quam excedens progreditur ; at in infinito nullus est terminus, nulla mensura. Hinc quia merita Christi sunt valoris infiniti, inferunt Theologi, Christum nil plus meruisse per collectionem omnium bonorum suorum operum, quàm per illorum unicum. 9. quam plurimi colligunt ex priori, est, quod infinitum nec minui possit per ablationem finiti, nec per ejus additionem crescere : aliàs enim posset dari infinitum majus & minus. 10. quæ sequitur ex præcedentibus, est quod nec possit numerari infinitum in numero, nec mensurari, aut ab aliquo mobili pertransiri infinitum in extensione. Quia in infinito nec per numerum, nec per motum aut mensuram finitam deveniri potest ad finem : mensura autem infinita ad metiendum infinitum incepta est, cum unum infinitum non sit magis cognitum, quàm alterum.

§. III.

Infinitum Syncategorematicum.

In infinitum Syncategorematicum esse possibile indubitata veritas est, quam Doctores cum S. Thoma communiter docent ; videturque sententia opposita à Concil. Constantiensi damnata inter errores Wicleffi, & aliorum Hæreticorum, asserentium numerum creaturarum possibilem esse limitatum, ut videre est apud Oviedo Controv. 14. Ratio petitur tum ex parte Dei, cujus potentia, cum infinita sit & illimitata, nullis debet circumscribi terminis ; tum ex parte creaturæ, in qua non est repugnantia, quod quicunque finitus effectuum numerus possit ulterius crescere & augeri ; imò nunc Angeli & animæ rationales durabunt æternum : ergo habebunt cognitiones & durationes successivas Syncategorematicè infinitas.

Hinc patet 1. Non esse possibilem numerum finitum, quo non possit dari major. 2. Nec esse possibilem lineam finitam, quâ longiorem non possit Deus producere. 3. Repugnare etiam intensiorem finitam, quâ majorem Deus non possit efficere, atque ita loquendo de cæteris creaturis, tam quoad quantitatem continuam, quàm discretam spectatis. 4. Implicare pariter creaturam finitam perfectissimam, qua nempe perfectiorem Deus non possit producere ; quia scilicet inter Deum & talem creaturam datur infinita distantia perfectionis, & infinitus excessus Dei supra creaturam : ergo posita quacunque perfectione finita creaturæ potest excessus perfectionis, qui est in Deo, adhuc ab alia creatura magis ac magis participari.

At quomodo infinitum Syncategorematicum est possibile, cum tamen non possit existere ? quidquid enim existit, vel est limitatum, & tunc non est infinitum : vel est illimitatum, & tunc est infinitum Categorematicum. Deinde in æternitate futura dabuntur horæ infinitæ, dies infinitæ ; major autem est numerus horarum quàm dierum : ergo unum infinitum majus est altero, aut tale